

JE WORDT EEN ANDER THEATER BABEL ROTTER

*'Waarom mag ik niet
gewoon zijn wie ik wil zijn?'*

VAN J. NAAR JESSICA

portret #1 uit een inclusieve samenleving
regie Paul Röttger

november 2019 t/m mei 2020 | Eendrachtsstraat 81, Rotterdam

'Jessica is actrice bij Theater Babel Rotterdam en transgender. Zij brengt haar verhaal open en kwetsbaar en gaat geen taboe uit de weg.

Haar medespelers laten zich door haar inspireren. Ook zij keren zich binnenstebuiten met openhartige en (on)alledaagse bekentenissen over hun jeugd, hun seksualiteit, hun beperkingen, over wie ze wel en niet willen zijn.

Een voorstelling met oude en moderne klassieke muziek door een koor van 34 acteurs met en zonder beperking, omgeven door spectaculaire 360 graden projecties.'

– E.W. Geerlings

van J. naar Jessica

Op 23 november gaat bij Theater Babel Rotterdam 'Van J. naar Jessica' in première. Een unieke voorstelling waarin hoofdrolspeelster Jessica ons deelgenoot maakt van haar overgang van man naar vrouw, een transitie die ze ook in het echte leven doormaakt. Zoals altijd spelen zowel acteurs met als zonder beperking in het stuk mee.

Een interview met regisseur Paul Röttger door Willem Pekelder

Hoe is 'Van J. naar Jessica' tot stand gekomen?

"Ruim een jaar geleden meldde zich bij ons een jongeman die toneelspeler wilde worden. Hij nam een aantal lessen en bleek veel talent te hebben. Al vrij snel werd duidelijk dat hij een transitie wenste van man naar vrouw. Waarna het idee ontstond om over dat proces een toneelstuk te maken. Vandaar 'Van J. naar Jessica', waarbij die 'J' staat voor haar jongensnaam, een verleden dat Jessica definitief achter zich wil laten."

De transitie van Jessica staat volgens jouw symbool voor meer dan een persoonlijk verhaal. Waarom?

"Zeker, het draait om de vraag: kan je zijn wie je wilt zijn, man, vrouw, hetero, homo, hoog- of laagopgeleid? Die vraag wordt aan alle spelers voorgelegd en roept soms pijnlijke, traumatische verhalen op. Mensen met een beperking kunnen meestal nog minder dan mensen zonder beperking het leven leiden dat ze zouden willen, omdat anderen dat voor hen bepalen. Daarnaast zijn we ook altijd op zoek naar de humor, want die helpt vaak om te overleven."

De poster van de voorstelling is tamelijk confronterend, zoals bepaalde persoonlijke verhalen dat ook zijn. Dat zou rauwe reacties kunnen oproepen.

"Dat zijn we wel gewend. We spelen al jaren op Rotterdamse scholen, met thema's als armoede, taal, drugs en seks. Het gebeurt regelmatig dat jongeren zeer negatief reageren op onze acteurs met een beperking. Velen hebben nog nooit 'zo iemand' gezien. Mijn opvatting is dat een kunstenaar het publiek moet confronteren met wat men niet kent of zelfs niet wil kennen. Schrijver Erik Ward Geerlings en ik hebben het script ontwikkeld op basis van interviews met de spelers, en die namen bepaald geen blad voor de mond. In een open samenleving kun je, vind ik, én het goede én het pijnlijke uit het leven delen. Bij Theater Babel doen we dat in een veilige, persoonlijke omgeving."

Hoe is het voor Jessica om haar transitie te delen met het publiek?

"Jessica wil dat heel nadrukkelijk, omdat ze denkt andere mensen die een transitie overwegen te kunnen helpen."

Is het een risico om mensen met een beperking 'open en bloot' toneel te laten spelen?

"Ik maak al heel mijn leven kwetsbaar theater, ook toen ik nog werkte met alleen acteurs zonder beperking. Ik zie dus weinig verschil. Sterker, mensen met een beperking zijn opener,

directer, ze dragen minder ballast en schaamte mee. Ze weten heel goed wat ze wel en niet willen. Ik maak nu vijf jaar inclusief theater, en begin steeds meer moeite te krijgen met mensen zonder beperking.”

Je wilt nooit meer werken zonder mensen met een beperking?

“Inderdaad. Deze mensen hebben mij enorm verrijkt. Ze helpen mij te zijn wie ik ben. Door hen ben ik me bewust geworden van mijn eigen beperkingen, zoals mijn problemen met de burgerlijke moraal en de heersende orde. Dankzij hen durf ik meer dan vroeger mijn verzet tegen maatschappelijke ontwikkelingen op de planken te brengen, juist omdat deze acteurs ‘anders’ zijn.”

Het ‘andere’ is altijd wel een rode draad geweest in je carrière?

Klopt. Mijn eerste regie bij wat toen nog Rotterdams Centrum voor Theater heette, was ‘De anderen’ over de vervolging van homoseksuelen in de Tweede Wereldoorlog. Ik wil werken aan een samenleving waarin de ander gezien en erkend wordt, of het nu een verslaafde is, een zieke, een oudere, een vluchteling of een transgender. We moeten elkaar leren kennen, dan vallen misplaatste morele opvattingen vanzelf weg. Deze voorstelling is de eerste uit een reeks van vijf waarin ik portretten maak naar aanleiding van een levensverhaal. De komende vijf jaar zal Theater Babel steeds het levensverhaal van een of twee spelers centraal stellen.”

Hoe verrijkt het toneelspelen de wereld van acteurs met een beperking?

“We hebben het altijd over de participatiesamenleving, maar wie heeft ooit iemand met een beperking in een orkest of op toneel gezien? Terwijl het juist heel professionele kunstenaars zijn of kunnen worden. Door hun beperking hebben ze meestal een ander zintuig dat beter is ontwikkeld dan bij ons. Slechthorenden bijvoorbeeld kunnen vaak zeer goed horen. Mijn doel is dat er over vijf jaar mensen met een beperking bij Theater Rotterdam spelen of dansen bij Conny Janssen danst. Onze acteurs werden vroeger beziggehouden met dagbesteding, terwijl kunst hun vak is. Gezien worden, applaus halen, dat is hun leven.”

Zang en muziek spelen in ‘Van J. naar Jessica’ ook een belangrijke rol. Welke?

“Troost bieden. We laten oude en moderne klassieke muziek en zang horen. We hebben een koor van twintig zangers dat onder meer soli zingt van de middeleeuwse mystica Hildegard van Bingen. Het is mooie, harmonieuze muziek om de harde realiteit op het toneel wat te verzachten, en om het publiek de kans te bieden tot reflectie.”

Ben jij een wereldverbeteraar?

“Eh...ja, dat durf ik wel te zeggen. Ik wil de wereld wat leuker maken, wat mooier en beter. Zodat iedereen kan zijn wie hij of zij is.”

Inclusief theater

Theater Babel Rotterdam is een inclusief theatergezelschap dat werkt met professionele acteurs met en zonder beperking. Jaarlijks spelen we 135 voorstellingen zoals ‘Van J. naar Jessica’, schoolvoorstellingen en theaterateliers.

Inclusief theater is theater waarbij niemand wordt uitgesloten. Bij ons maakt het niet uit welke afkomst, geloof, seksualiteit, talenten en beperkingen iemand heeft. Wij vertrekken van de kwaliteiten van ieder mens. Samen met Hogeschool Rotterdam onderzoeken we hoe je dat doet, inclusief theater maken.

Educatie

Een inclusieve samenleving bouw je door met elkaar in gesprek te gaan.

Dankzij Stichting Bevordering van Volkskracht ontvangen wij per jaar zo'n 100 klassen in onze theaterateliers waarin de ontmoeting met onze inclusieve spelersgroep centraal staat. Onze inclusieve groep acteurs volgt vrijwel dagelijks trainingen in uiteenlopende disciplines, van dans tot spel en acrobatiek.

Internationale samenwerking

In december vindt er een uitwisseling plaats met het Russische Alexandrinski theater in Sint Petersburg. Theater Babel werkt ook samen met partners uit de EU in Ierland, Zweden, Polen, Frankrijk en Engeland met als doel inclusiviteit in het theater op Europees niveau op de kaart te zetten.

In november volgt ons gezelschap workshops bij onze partner Teater21 in Polen en in mei spelen wij Piazza della vita in Galway, Culturele Hoofdstad van Europa 2020. Najaar 2020 bezoeken onze Europese partners ons in Rotterdam om workshops te volgen bij Babel.

De Kunstavond

Iedere vrijdagavond is onze locatie op de Eendrachtstraat van 18:00 tot 21:00 uur gratis te bezoeken in het kader van De Kunstavonden in en om de Witte de With. We tonen er wisselende installaties, beeldende kunst van Galerie Atelier Herenplaats en films van het gezelschap. Meer informatie op www.dekunstavond.nl.

Documentaire

In coproductie met Moois Tv produceert Babel een documentaire, geregisseerd door Christiaan van SchermbEEK, over Theater Babel Rotterdam en Paul Röttger. De film toont hoe Babel verder kijkt dan kleur, iemands afkomst, seksuele identiteit of ogenschijnlijke beperking tijdens het werkproces van de voorstelling ‘Van J. naar Jessica’. TV-Rijnmond gaat de film uitzenden.

praktische informatie

data

9 november 2019 - try out
23 november - première
30 november
14 december
8, 15, 22 februari 2020
14 maart
4 april
18 april
2 mei
9 mei

aanvang

17:00 uur

data schoolvoorstellingen (besloten)

7, 8, 21, 22, 28, 29 november 2019
12, 13 december
6, 7 februari 2020
13, 14 februari

aanvang schoolvoorstellingen

13:00 uur

tickets

€ 20,- inclusief een vegetarische & biologische maaltijd

locatie voorstelling

Eendrachtsstraat 81, Rotterdam

informatie en reserveren

www.theaterbabelrotterdam.nl
reserveren@theaterbabelrotterdam.nl

colofon

regie **Paul Röttger**

scenario **Erik-Ward Geerlings & Paul Röttger**

artistieke ondersteuning **Raymond Colling**

productieleiding **Dominique Mol**

productiemedewerker **Robert Schell**

vocale leiding **Marinka Stam, Sophie Reekers, Mirthe Dokter**

techniek **Pascal Fontijn**

kostuums **Roelie Westendorp**

decorontwerp **Gerard Helder**

leerwerkcoaches **Imca Bendt, Rick Bouwens, Wilma O'Sullivan**

PR & marketing **Brecht Hermans, Dominique Mol, Willem Pekelder**

financiën & administratie **Yara Swaab**

concept en ontwerp pr campagne **Studio Lonne Wennekendonk**

fotografie campagnebeeld **Carel van Hees, Rene Castelijn**

organisatie schoolvoorstellingen **Bram Legerstee**

bar en huishouding **Corné Bouwmeester, Hans Breebaart, Yolanda Niël**

koken **Bram Legerstee**

vrijwilligers **Erick Eckhardt, Jacco v/d Vegte**

spelers **Imca Bendt, Johan Boekhout, Rick Bouwens, Corné**

Bouwmeester, Raymond Colling, Diana Coolen, Sharoma Dhoen,

Erick Eckhardt, Grace Emer, Sijas de Groot, Mitchel Kartowikromo,

Bram Legerstee, Fons van de Moosdijk, Patrick Nassy, Milton Oliviera

Soares, Pascal Fontijn, Patricia Oskam, Wilma O'Sullivan, Ali Ozdemir,

Terence Patra, Stijn Quist, Anet Rijkers, Paul Röttger, Jordy Ruhl,

Robert Schell, Remo Schouten, Maryam Sirani, Elly Soares, Saskia

Spierenburg, Marinka Stam, Belinda Tjissen, Jos Tournier, Siete

Vermeulen, Jessica Vos, Djen van Zon

Het inclusieve werk en onderzoek van Babel wordt mede mogelijk gemaakt door:
BankGiro Loterij Fonds, de Gemeente Rotterdam, stichting Bevordering van Volkskracht,
stichting Pameijer, het VSB fonds, het NSGK en HandicapNL.

Partners van Theater Babel Rotterdam: Continuüm, D66 Rotterdam, De Kringen,
Diversiteit in bedrijf, Fontys Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Tilburg, Jong in Arnhem,
Lkca, Moois TV, Movisie, Stichting Genderwende, T-Nederland, Trans Magazine,
Transgenderinfo.nl, Transgendernetwerk, Transvisie, Vereniging genderdiversiteit.

BankGiro Loterij **FONDS**

Gemeente Rotterdam

Stichting Bevordering van Volkskracht

Stichting Neyenburgh

ertoe
doen
pameijer

VSBFonds,
iedereen doet mee

HandicapNL
Iedereen eerlijke kansen

NSGK
voor het gehandicapte kind

JE WORDT EEN ANDER
THEATER
BABEL
ROTTERDAM